Podstawowe operacje na plikach

1. Otwieranie i zamykanie pliku:

Używamy funkcji open (), która przyjmuje dwa parametry: nazwę pliku oraz tryb otwarcia.

```
file = open("nazwa_pliku.txt", "r")
file.close()
```

Aby automatycznie zamknąć plik, można użyć konstrukcji with, co jest zalecane, ponieważ zapewnia zamknięcie pliku po zakończeniu pracy.

```
with open("nazwa_pliku.txt", "r") as file:
    # Operacje na pliku
```

2. Tryby otwarcia pliku

- "r" odczyt
- "w" zapis (usuwa zawartość istniejącego pliku)
- "a" dopisanie (dodaje dane na końcu istniejącego pliku)
- "r+" odczyt i zapis
- "w+" zapis i odczyt (tworzy nowy plik, jeśli nie istnieje)
- "a+" dopisanie i odczyt

3. Odczyt danych z pliku

- read() wczytuje całą zawartość pliku jako jeden ciąg znaków.
- readline() wczytuje jedną linię na raz.
- readlines () wczytuje wszystkie linie jako listę, gdzie każda linia jest jednym elementem listy.

```
with open("nazwa_pliku.txt", "r") as file:
   data = file.read()
   lines = file.readlines()
```

4. Zapis do pliku

- write() zapisuje dane do pliku.
- writelines() zapisuje listę linii do pliku.

```
with open("nazwa_pliku.txt", "w") as file:
    file.write("Nowa linia tekstu\n")
    file.writelines(["Linia 1\n", "Linia 2\n"])
```

5. Praca z plikami binarnymi

Przy pracy z plikami binarnymi, np. obrazami, używamy trybu "rb" (odczyt binarny) lub "wb" (zapis binarny).

```
with open("obraz.jpg", "rb") as file:
    content = file.read()
    binary_data = file.read(100)

with open("kopiowany_obraz.jpg", "wb") as file:
    file.write(content)
```

6. Przemieszczanie się po pliku

- seek (offset) ustawia wskaźnik na konkretną pozycję.
- tell() zwraca aktualną pozycję wskaźnika.

```
with open("nazwa_pliku.txt", "r") as file:
    file.seek(10)
    print(file.tell())
    print(file.readline())
```

7. Usuwanie pliku

Możemy usunąć plik za pomocą modułu os.

```
import os
os.remove("nazwa_pliku.txt")
```

Bardziej zaawansowane operacje na plikach

1. Praca z dużymi plikami – przetwarzanie strumieniowe

Przetwarzanie dużych plików w małych porcjach jest ważne, aby nie zużyć całej pamięci RAM. Można to zrobić, czytając plik linia po linii lub określoną liczbę bajtów na raz.

```
with open("duzy_plik.txt", "r") as file:
    for line in file:
        process(line)
```

2. Zapis i odczyt danych w formacie JSON

Dane j son można łatwo zapisywać i odczytywać, co jest przydatne przy przechowywaniu złożonych struktur danych.

- .dump() serializacja do formatu JSON.
- . load () deserializacja do obiektu języka Python.

```
import json

data = {"name": "Jan", "age": 30, "city": "Warszawa"}
with open("dane.json", "w") as file:
    json.dump(data, file)

with open("dane.json", "r") as file:
    data = json.load(file)
    print(data)
```

3. Obsługa plików CSV

Python ma moduł CSV, który ułatwia odczyt i zapis danych tabelarycznych.

- csv.writer(file) tworzy obiekt do zapisywania danych w formacie CSV do podanego pliku.
- writer.writerow() zapisuje pojedynczy wiersz danych (lista) w pliku CSV.
- csv.reader(file) tworzy obiekt do odczytywania danych z pliku CSV.

Alternatywą dla tego podejścia jest biblioteka **pandas** umożliwiająca zaawansowane operacje na danych.

```
import csv
with open("dane.csv", "w", newline="") as file:
    writer = csv.writer(file)
    writer.writerow(["name", "age", "city"])
    writer.writerow(["Jan", 30, "Warszawa"])

with open("dane.csv", "r") as file:
    reader = csv.reader(file)
    for row in reader:
        print(row)
```

4. Obsługa plików ZIP

Moduł zipfile umożliwia tworzenie archiwów ZIP oraz wypakowywanie ich zawartości.

```
import zipfile
with zipfile.ZipFile("archiwum.zip", "w") as archive:
    archive.write("dane.json")
    archive.write("dane.csv")

with zipfile.ZipFile("archiwum.zip", "r") as archive:
    archive.extractall("rozpakowane_pliki")
```

5. Praca z modułem shutil

shutil umożliwia zaawansowane operacje na plikach i katalogach, takie jak kopiowanie, przenoszenie, usuwanie całych katalogów.

Nawet funkcje kopiowania plików wyższego poziomu (shutil.copy(), shutil.copy2()) nie są w stanie skopiować wszystkich metadanych plików.

- copy() kopiowanie.
- .move() przenoszenie.
- rmtree() usuwanie całego katalogu wraz z jego zawartością.

```
import shutil
shutil.copy("dane.csv", "kopia_dane.csv")
shutil.move("dane.csv", "przeniesione_dane.csv")
shutil.rmtree("rozpakowane_pliki")
```

6. Wykorzystanie pathlib do obsługi ścieżek plików

Moduł pathlib zapewnia wygodniejsze i bardziej przejrzyste operacje na ścieżkach plików.

- name zwraca nazwę pliku wraz z rozszerzeniem.
- . parent zwraca katalog w którym znajduje się plik.
- suffix zwraca rozszerzenie pliku.

```
from pathlib import Path

plik = Path("dane.csv")

if plik.exists():
    print(f"{plik} istnieje.")

print("Nazwa pliku:", plik.name)
print("Katalog:", plik.parent)
print("Rozszerzenie:", plik.suffix)
```

7. Przetwarzanie linii za pomocą yield

Aby przetwarzać bardzo duże pliki można użyć generatorów, aby uniknąć ładowania wszystkiego naraz do pamięci.

yield działa jako sposób na tworzenie generatorów w Pythonie. Generatory to funkcje, które zamiast zwracać całą wartość naraz (jak return), zatrzymują swój stan i zwracają wartości po jednej, umożliwiając iterację.

```
def read_large_file(file_name):
    with open(file_name, "r") as file:
        for line in file:
            yield line

for line in read_large_file("duzy_plik.txt"):
    print(line)
```

8. Tymczasowe pliki z tempfile

Moduł tempfile umożliwia tworzenie plików i katalogów tymczasowych, które mogą być używane do przechowywania danych tymczasowych.

Tymczasowe pliki tworzone przez moduł tempfile są zapisywane w systemowym katalogu plików tymczasowych. Lokalizacja tego katalogu zależy od systemu operacyjnego i konfiguracji środowiska.

```
import tempfile
with tempfile.TemporaryFile() as temp_file:
    temp_file.write(b"To jest plik tymczasowy")
    temp_file.seek(0)
    print(temp_file.read())
```

9. Peklowanie

Proces serializacji obiektów, czyli zapisywania ich w postaci, która pozwala na ich późniejsze odtworzenie. Python umożliwia serializację obiektów do formatu binarnego za pomocą modułu pickle, co jest przydatne, gdy chcemy przechować złożone struktury danych, takie jak listy, słowniki czy obiekty klas, i przywrócić je później w identycznej postaci.

Moduł pickle pozwala na:

- Serializację konwersję obiektu do formatu binarnego (lub tekstowego w Pythonie 2), który można zapisać do pliku.
- Deserializację odtworzenie obiektu z formatu binarnego do oryginalnej postaci.

```
import pickle

dane = {"name": "Jan", "age": 30, "city": "Warszawa"}

with open("dane.pkl", "wb") as file:
    pickle.dump(dane, file)

with open("dane.pkl", "rb") as file:
    odczytane_dane = pickle.load(file)

print(odczytane_dane)
```

Zadania do realizacji

Zadanie 1: Analiza logów systemowych

- 1. Wczytaj plik system_logs.txt linia po linii.
- 2. Policz liczbę zdarzeń każdego typu (INFO, WARNING, ERROR) i wypisz wyniki na ekranie.
- 3. Zapisz wszystkie zdarzenia typu ERROR do nowego pliku errors.log.

Rozszerzenie Znajdź godzinę, w której wystąpiło najwięcej zdarzeń, i zapisz ją w pliku summary.log.

Zadanie 2: Archiwizacja plików

- 1. W pliku ZIP archive. zip znajdują się pliki tekstowe.
- 2. Rozpakuj plik ZIP do katalogu o nazwie rozpakowane.
- Sprawdź rozmiar każdego pliku w katalogu rozpakowane i wypisz je w formacie: Nazwa pliku Rozmiar (bajtów).

Rozszerzenie Zarchiwizuj wszystkie pliki z katalogu rozpakowane do nowego pliku ZIP o nazwie new_archive.zip.

Zadanie 3: Praca z danymi JSON

- 1. Wczytaj dane z pliku products. j son.
- 2. Wylicz łączną wartość produktów (cena × ilość) w każdej kategorii.
- 3. Zapisz wyniki w nowym pliku category_summary.json w formacie:

```
{
    "Kategoria 1": 500.0,
    "Kategoria 2": 500.0
}
```

Rozszerzenie Znajdź najdroższy produkt i zapisz jego nazwę w pliku most expensive product.txt.

Zadanie 4: Analiza danych studentów w CSV

- 1. Wczytaj dane z pliku students.csv.
- 2. Oblicz średnią ocen wszystkich studentów i wypisz ją na ekranie.
- 3. Stwórz nowy plik CSV students summary.csv, w którym dodasz kolumnę Status:
 - Jeśli średnia ocena studenta jest większa lub równa 3.0, ustaw Status na Zaliczony.
 - W przeciwnym razie ustaw Status na Nie zaliczony.

Rozszerzenie Posortuj dane w nowym pliku CSV alfabetycznie według imion studentów.

Zadanie 5: Serializacja obiektów za pomocą Pickle

```
class Pracownik:
    def __init__(self, imie, wiek, stanowisko):
        self.imie = imie
        self.wiek = wiek
        self.stanowisko = stanowisko

    def __repr__(self):
        return f"Imię: {self.imie}, Wiek: {self.wiek}, Stanowisko:
{self.stanowisko}"
```

- 1. W pliku pracownicy.pkl znajdują się obiekty klasy Pracownik.
- 2. Wczytaj plik i wyświetl szczegóły każdego pracownika w formacie:

```
Imię: Jan, Wiek: 30, Stanowisko: Inżynier
```

3. Dodaj nowego pracownika, a następnie zapisz zaktualizowaną listę pracowników z powrotem do pliku pracownicy.pkl.

Rozszerzenie Znajdź pracownika o najdłuższym stażu (najstarszego) i zapisz jego dane w pliku senior_pracownik.pkl.

Zadanie 6: Analiza sprzedaży z pliku CSV

- 1. Wczytaj dane z pliku sales.csv, gdzie każda linia zawiera: Produkt, Ilość, Cena.
- 2. Oblicz łączną sprzedaż dla każdego produktu (Ilość × Cena) i wypisz wyniki w formacie:

```
Produkt A: 300.0
Produkt B: 50.0
Produkt C: 1000.0
```

3. Zapisz wyniki w nowym pliku sales summary.csv.

Rozszerzenie Znajdź produkt o najwyższej sprzedaży i zapisz jego nazwę w pliku top selling product.txt.

Uwaga

- Pliki wymagane do realizacji zadań znajdują się w archiwum student_tasks.zip
- Każde zadanie można rozwiązywać niezależnie.
- Rozszerzenia są opcjonalne i przeznaczone dla tych, którzy ukończyli podstawowe wersje zadań.

Zadanie dla chętnych

System zarządzania zadaniami z kolejką priorytetową i logowaniem

Opis problemu:

Program ma zarządzać kolejką zadań z różnymi priorytetami. Jego funkcjonalność obejmuje dodawanie zadań, przetwarzanie ich w kolejności priorytetów, usuwanie zadań na podstawie nazwy, a także zapisywanie i odczytywanie stanu kolejki za pomocą mechanizmu serializacji (pickle). Wszystkie akcje powinny być logowane w pliku system_logs.txt.

Wymagania:

1. Klasa Zadanie:

- Powinna zawierać atrybuty:
 - nazwa nazwa zadania, np. "Naprawa serwera".
 - priorytet liczba całkowita oznaczająca priorytet (niższa liczba oznacza wyższy priorytet).
 - czas_dodania czas utworzenia zadania, przypisywany automatycznie przy tworzeniu obiektu.
- Powinna umożliwiać porównywanie obiektów na podstawie priorytetu, a w przypadku równości na podstawie czasu dodania (___lt___).
- Reprezentacja tekstowa zadania powinna mieć format:

```
Zadanie: Naprawa serwera, Priorytet: 1, Dodano: 2024-11-11
12:00:00
```

2. Klasa SystemZadan:

- Powinna zarządzać kolejką zadań za pomocą heapq.
- Powinna oferować następujące funkcjonalności:
 - Dodanie zadania z priorytetem.
 - Przetwarzanie zadania o najwyższym priorytecie.

- Usuwanie zadania na podstawie jego nazwy.
- Wyświetlanie aktualnego stanu kolejki.
- Zapis i odczyt stanu kolejki przy użyciu pickle.
- Wszystkie akcje powinny być rejestrowane w logach.

3. Logowanie:

Plik system logs.txt powinien rejestrować każdą akcję w formacie:

```
[2024-11-11 12:00:00] INFO Dodano zadanie: Naprawa serwera, Priorytet: 1
[2024-11-11 12:05:00] INFO Przetworzono zadanie: Naprawa serwera
[2024-11-11 12:10:00] INFO Zapisano stan kolejki
[2024-11-11 12:15:00] WARNING Próba usunięcia zadania, które nie istnieje: Zadanie A
```

Zakres do realizacji:

- 1. Utworzenie klasy **Zadanie** z odpowiednimi atrybutami i metodami, umożliwiającej porównywanie i reprezentowanie obiektów.
- 2. Implementacja klasy **SystemZadan**, obsługującej kolejkę priorytetową, z metodami do zarządzania zadaniami oraz zapisu i odczytu kolejki z pliku.
- 3. Dodanie logowania działań programu do pliku system_logs.txt.
- 4. Przetestowanie funkcji programu na przykładach, takich jak dodawanie, przetwarzanie i usuwanie zadań oraz zapis i odczyt stanu kolejki.

Dodatkowe wymagania (++opcjonalne):

- 1. Ograniczenie liczby zadań w kolejce do 10. Przy dodaniu nowego zadania w pełnej kolejce powinno być automatycznie usunięte zadanie o najniższym priorytecie. Działanie to powinno być zarejestrowane w logach.
- 2. Dodanie funkcji umożliwiającej analizę logów, np. wyświetlenie wszystkich ostrzeżeń (WARNING) lub informacji (INFO).
- 3. Stworzenie prostego interfejsu tekstowego pozwalającego na interakcję z użytkownikiem, z opcjami takimi jak: dodanie zadania, przetworzenie zadania, wyświetlenie kolejki czy zapis stanu.